

TREŚCI NAUCZANIA – WYMAGANIA SZCZEGÓŁOWE

Podstawa programowa określa szczegółowe wymagania w zakresie **podstawowym**, dla uczniów kontynuujących naukę na podbudowie wymagań poziomu III.0 dla gimnazjum, w sposób następujący:

1. Uczeń posługuje się w miarę rozwiniętym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych oraz fonetycznych), umożliwiającym realizację pozostałych wymagań ogólnych w zakresie następujących tematów:

- 1) człowiek (np.: dane personalne, wygląd zewnętrzny, cechy charakteru, uczucia i emocje, zainteresowania, problemy etyczne);
- 2) dom (np.: miejsce zamieszkania, opis domu, pomieszczeń domu i ich wyposażenia, wynajmowanie, kupno i sprzedaż mieszkania);
- 3) szkoła (np.: przedmioty nauczania, oceny i wymagania, życie szkoły, kształcenie pozaszkolne, system oświaty);
- 4) praca (np.: zawody i związane z nimi czynności, warunki pracy i zatrudnienia, praca dorywcza, rynek pracy);
- 5) życie rodzinne i towarzyskie (np.: okresy życia, członkowie rodziny, koledzy, przyjaciele, czynności życia codziennego, formy spędzania czasu wolnego, święta i uroczystości, styl życia, konflikty i problemy);
- 6) żywienie (np.: artykuły spożywcze, posiłki i ich przygotowanie, lokale gastronomiczne, diety);
- 7) zakupy i usługi (np.: rodzaje sklepów, towary, sprzedawanie i kupowanie, reklama, korzystanie z usług, środki płatnicze, banki, ubezpieczenia);
- 8) podróżowanie i turystyka (np.: środki transportu, informacja turystyczna, baza noclegowa, wycieczki, zwiedzanie, wypadki);
- 9) kultura (np.: dziedziny kultury, twórcy i ich dzieła, uczestnictwo w kulturze, media);
- 10) sport (np.: dyscypliny sportu, sprzęt sportowy, imprezy sportowe, sport wyczynowy);
- 11) zdrowie (np.: samopoczucie, choroby, ich objawy i leczenie, higieniczny tryb życia, niepełnosprawni, uzależnienia, ochrona zdrowia);

- 12) nauka i technika (np.: odkrycia naukowe, obsługa i korzystanie z podstawowych urządzeń technicznych, awarie, technologie informacyjno-komunikacyjne);
- 13) świat przyrody (np.: klimat, świat roślin i zwierząt, krajobraz, zagrożenia i ochrona środowiska naturalnego, klęski żywiołowe, katastrofy, przestrzeń kosmiczna);
- 14) państwo i społeczeństwo (np.: struktura państwa, urzędy, organizacje społeczne i międzynarodowe, konflikty wewnętrzne i międzynarodowe, przestępczość, polityka społeczna, gospodarka);
- 15) elementy wiedzy o krajach obszaru nauczanego języka oraz o kraju ojczystym, z uwzględnieniem kontekstu międzykulturowego oraz tematyki integracji europejskiej, w tym znajomość problemów pojawiających się na styku różnych kultur i społeczności.

5

2. Uczeń rozumie ze słuchu proste, typowe wypowiedzi (np.: instrukcje, komunikaty, ogłoszenia, rozmowy) artykułowane wyraźnie, w standardowej odmianie języka:

- 1) określa główną myśl tekstu;
- 2) określa główną myśl poszczególnych części tekstu;
- 3) znajduje w tekście określone informacje;
- 4) określa intencje nadawcy/autora tekstu;
- 5) określa kontekst wypowiedzi (np.: czas, miejsce, sytuację, uczestników);
- 6) rozróżnia formalny i nieformalny styl wypowiedzi.

3. Uczeń rozumie proste wypowiedzi pisemne (np.: napisy informacyjne, listy, broszury, ulotki reklamowe, jadłospisy, ogłoszenia, rozkłady jazdy, instrukcje obsługi, proste artykuły prasowe i teksty narracyjne):

- 1) określa główną myśl tekstu;
- 2) określa główną myśl poszczególnych części tekstu;
- 3) znajduje w tekście określone informacje;
- 4) określa intencje nadawcy/autora tekstu;
- 5) określa kontekst wypowiedzi (np.: nadawcę, odbiorcę, formę tekstu);
- 6) rozpoznaje związki pomiędzy poszczególnymi częściami tekstu;
- 7) rozróżnia formalny i nieformalny styl wypowiedzi.

4. Uczeń tworzy krótkie, proste, zrozumiałe wypowiedzi ustne:

- 1) opisuje ludzi, przedmioty, miejsca, zjawiska i czynności;
- 2) opowiada o wydarzeniach życia codziennego i komentuje je;

- 3) przedstawia fakty z przeszłości i teraźniejszości;
- 4) relacjonuje wydarzenia z przeszłości;
- 5) wyraża i uzasadnia swoje opinie, poglądy i uczucia;
- 6) przedstawia opinie innych osób;
- 7) przedstawia zalety i wady różnych rozwiązań i poglądów;
- 8) opisuje intencje, marzenia, nadzieje i plany na przyszłość;
- 9) opisuje doświadczenia swoje i innych osób;
- 10) wyraża pewność, przypuszczenie, wątpliwości dotyczące zdarzeń z przeszłości, teraźniejszości i przyszłości;
- 11) wyjaśnia sposób obsługi prostych urządzeń (np.: automatu do napojów, bankomatu);
- 12) stosuje formalny lub nieformalny styl wypowiedzi w zależności od sytuacji.

5. Uczeń tworzy krótkie, proste, zrozumiałe wypowiedzi pisemne (np.: wiadomość, opis, notatka, ogłoszenie, zaproszenie, ankieta, pocztówka, e-mail, list prywatny, prosty list formalny):

- 1) opisuje ludzi, przedmioty, miejsca, zjawiska i czynności;
- 2) opisuje wydarzenia życia codziennego i komentuje je;
- 3) przedstawia fakty z przeszłości i teraźniejszości;
- 4) relacjonuje wydarzenia z przeszłości;
- 5) wyraża i uzasadnia swoje opinie, poglądy i uczucia;
- 6) przedstawia opinie innych osób;
- 7) przedstawia zalety i wady różnych rozwiązań i poglądów;
- 8) opisuje intencje, marzenia, nadzieje i plany na przyszłość;
- 9) opisuje doświadczenia swoje i innych osób;
- 10) wyraża pewność, przypuszczenie, wątpliwości dotyczące zdarzeń z przeszłości, teraźniejszości i przyszłości;
- 11) wyjaśnia sposób obsługi prostych urządzeń (np.: automatu do napojów, automatu telefonicznego);
- 12) stosuje zasady konstruowania tekstów o różnym charakterze;
- 13) stosuje formalny lub nieformalny styl wypowiedzi w zależności od sytuacji.

6. Uczeń reaguje ustnie w sposób zrozumiały, w typowych sytuacjach:

- 1) nawiązuje kontakty towarzyskie (np.: przedstawia siebie i inne osoby, udziela podstawowych informacji na swój temat i pyta o dane rozmówcy i innych osób);
- 2) rozpoczyna, prowadzi i kończy rozmowę;
- 3) stosuje formy grzecznościowe;
- 4) uzyskuje i przekazuje informacje i wyjaśnienia;
- 5) prowadzi proste negocjacje w typowych sytuacjach życia codziennego (np.: wymiana zakupionego towaru);
- 6) proponuje, przyjmuje i odrzuca propozycje i sugestie;
- 7) prosi o pozwolenie, udziela i odmawia pozwolenia;
- 8) wyraża swoje opinie, intencje, preferencje i życzenia, pyta o opinie, preferencje i życzenia innych;
- 9) wyraża emocje (np.: radość, niezadowolenie, zdziwienie);
- 10) prosi o radę i udziela rady;
- 11) wyraża prośby i podziękowania oraz zgodę lub odmowę wykonania prośby;
- 12) wyraża skargę, przeprosza, przyjmuje przeprosiny;
- 13) prosi o powtórzenie bądź wyjaśnienie tego, co powiedział rozmówca.

7. Uczeń reaguje w formie prostego tekstu pisanego (np.: e-mail, wiadomość, list prywatny i prosty list formalny) w typowych sytuacjach:

- 1) nawiązuje kontakty towarzyskie (np.: przedstawia siebie i inne osoby, udziela podstawowych informacji na swój temat i pyta o dane rozmówcy i innych osób);
- 2) uzyskuje i przekazuje informacje i wyjaśnienia;
- 3) prowadzi proste negocjacje (np.: uzgadnianie formy spędzania czasu);
- 4) proponuje, przyjmuje i odrzuca propozycje i sugestie;
- 5) prosi o pozwolenie, udziela i odmawia pozwolenia;
- 6) wyraża swoje opinie, intencje, preferencje i życzenia, pyta o opinie, preferencje i życzenia innych, zgadza się i sprzeciwia;
- 7) wyraża emocje (np.: radość, niezadowolenie, zdziwienie);
- 8) prosi o radę i udziela rady;

- 9) wyraża prośby i podziękowania oraz zgodę lub odmowę wykonania prośby;
- 10) wyraża skargę, przeprasza, przyjmuje przeprosiny.

8. Uczeń przetwarza tekst ustnie lub pisemnie:

- 1) przekazuje w języku obcym informacje zawarte w materiałach wizualnych (np.: wykresach, mapach, symbolach, piktogramach), audiowizualnych (np.: filmach, reklamach) oraz tekstach obcojęzycznych;
- 2) przekazuje w języku polskim główne myśli lub wybrane informacje z tekstu w języku obcym;
- 3) przekazuje w języku obcym informacje sformułowane w języku polskim.

*** Podstawa programowa określa szczegółowe wymagania **w zakresie rozszerzonym**, dla uczniów kontynuujących naukę na podbudowie wymagań poziomu III.1 dla gimnazjum, w sposób następujący:

*** **1. Uczeń posługuje się bogatym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych oraz fonetycznych), umożliwiającym realizację pozostałych wymagań ogólnych w obrębie tych samych tematów, co dla zakresu podstawowego**

*** **2. Uczeń rozumie ze słuchu teksty o różnorodnej formie i długości (np.: rozmowy, dyskusje, wywiady, wykłady, komunikaty, instrukcje, wiadomości, audycje radiowe i telewizyjne) w różnych warunkach odbioru.**

Uczeń spełnia wymagania określone dla zakresu podstawowego, a ponadto:
1) oddziela fakty od opinii.

*** **3. Uczeń rozumie wypowiedzi pisemne o różnorodnej formie i długości (np.: artykuły prasowe, recenzje, wywiady, teksty literackie).**

Uczeń spełnia wymagania określone dla zakresu podstawowego, a ponadto:
1) oddziela fakty od opinii.

*** **4. Uczeń tworzy płynne i zrozumiałe dłuższe wypowiedzi ustne.**

Uczeń spełnia wymagania określone dla zakresu podstawowego, a ponadto:
1) wyjaśnia sposób obsługi bardziej skomplikowanych urządzeń oraz procedury postępowania (np.: załatwianie spraw w instytucjach);
2) przedstawia w logicznym porządku argumenty za i przeciw dotyczące danej tezy lub rozwiązania.

***** 5. Uczeń tworzy dłuższe wypowiedzi pisemne (np.: list formalny, rozprawka, opis, opowiadanie, sprawozdanie, recenzja), bogate i spójne pod względem treści.**

Uczeń spełnia wymagania określone dla zakresu podstawowego, a ponadto:

- 1) wyjaśnia sposób obsługi bardziej skomplikowanych urządzeń oraz procedury postępowania (np.: załatwianie spraw w instytucjach);
- 2) przedstawia w logicznym porządku argumenty za i przeciw danej tezie lub rozwiązaniu.

***** 6. Uczeń reaguje ustnie w sposób płynny w różnorodnych, bardziej złożonych sytuacjach.**

Uczeń spełnia wymagania określone dla zakresu podstawowego, a ponadto:

- 1) prowadzi negocjacje w trudnych sytuacjach życia codziennego (np.: niezasłużone oskarżenie, spowodowanie szkody);
- 2) aktywnie uczestniczy w rozmowie i dyskusji (przedstawia opinie i argumenty, odpiiera argumenty przeciwne);
- 3) komentuje, zgadza się lub kwestionuje zdanie innych uczestników dyskusji;
- 4) spekuluje na temat przyczyn i konsekwencji zdarzeń przeszłych i przyszłych;
- 5) wysuwa i rozważa hipotezy.

***** 7. Uczeń reaguje w formie dłuższego, złożonego tekstu pisanego (np.: list prywatny lub formalny, sprawozdanie) w sytuacjach formalnych i nieformalnych.**

Uczeń spełnia wymagania określone dla zakresu podstawowego, a ponadto:

- 1) prowadzi negocjacje w trudnych sytuacjach życia codziennego (np.: niezasłużone oskarżenie, spowodowanie szkody);
- 2) ustosunkowuje się do opinii innych osób;
- 3) przedstawia opinie i argumenty, odpiiera argumenty przeciwne;
- 4) komentuje, akceptuje lub kwestionuje zdanie innych;
- 5) spekuluje na temat przyczyn i konsekwencji zdarzeń przeszłych i przyszłych;
- 6) wysuwa i rozważa hipotezy.

***** 8. Uczeń przetwarza tekst ustnie lub pisemnie.**

Uczeń spełnia wymagania określone dla zakresu podstawowego, a ponadto:

- 1) streszcza usłyszany lub przeczytany tekst;
- 2) rozwija notatkę, ogłoszenie, nagłówki prasowe;
- 3) stosuje zmiany stylu lub formy tekstu.

Ponadto, niezależnie od tego, czy uczeń realizuje podstawę programową IV.1 w zakresie **podstawowym**, czy **rozszerzonym**, powinien wykazać się następującymi umiejętnościami:

- 9. Uczeń dokonuje samooceny** (np.: przy użyciu portfolio językowego) i wykorzystuje techniki samodzielnej pracy nad językiem (np.: korzystanie ze słownika, poprawianie błędów, prowadzenie notatek, zapamiętywanie nowych wyrazów, korzystanie z tekstów kultury w języku obcym).
- 10. Uczeń współdziała w grupie**, np.: w lekcyjnych i pozalekcyjnych językowych pracach projektowych.
- 11. Uczeń korzysta ze źródeł informacji w języku obcym** (np.: z encyklopedii, mediów, instrukcji obsługi), również za pomocą technologii informacyjno-komunikacyjnych.
- 12. Uczeń stosuje strategie komunikacyjne** (np.: domyślanie się znaczenia wyrazów z kontekstu, rozumienie tekstu zawierającego nieznane słowa i zwroty) oraz strategie kompensacyjne (np.: parafraza, definicja) w przypadku, gdy nie zna lub nie pamięta jakiegoś wyrazu.
- 13. Uczeń posiada świadomość językową** (np.: podobieństw i różnic między językami).